

Коментарі
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
до зауважень і рекомендацій викладених у звіті експертної групи
«Про результати акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми 1314 Філософія,
рівень вищої освіти Бакалавр філософії, спеціальність 033 Філософія»

Висловлюємо щирю вдячність членам експертної групи за неупереджений та високопрофесійний діалог, надані рекомендації, що спрямовані на вдосконалення освітньої діяльності за ОПП з підготовки бакалаврів філософії зі спеціальності «Філософія» на філософському факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Надані рекомендації слугуватимуть покращенню реалізації ОПП, її подальшому вдосконаленню відповідно до місії Університету, цілей програми й побажань різних груп стейкхолдерів. Надаємо коментарі щодо окремих позицій звіту.

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Загальний аналіз щодо Критерію 1.	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1. ЕГ рекомендує провести міжкафедральне засідання з метою обговорення та врахування рекомендацій від стейкхолдерів (роботодавців та випускників), оскільки під час фокус груп звучало чимало конкретних пропозицій щодо змін, які заслуговують на увагу та оцінку доцільності реалізації зі сторони ГЗС, гаранта та НПП, залучених в реалізації ОП.	З метою вдосконалення ОПП «Філософія» для першого (бакалаврського) рівня на філософському факультеті КНУ імені Тараса Шевченка постійно проводяться засідання міжкафедральних груп випускових кафедр. На цих засіданнях аналізуються питання необхідності проведення моніторингу ОП (протокол №1 від 29 вересня 2020 р.), про результати моніторингу та оновлення ОП (протокол №2 від 16 листопада 2020 р.), можливі зміни в ОПП у зв'язку з її моніторингом, провадженням «Концепції вивчення іноземних мов неспеціальних факультетів / інститутів Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (протокол №1 від 12 лютого 2021 р.), про результати опитування студентів, зустрічі з роботодавцями, про оновлення питань кваліфікаційного іспиту (протокол №1 від 16 грудня 2022 р.). За результатами роботи ЕГ планується обов'язкове проведення чергового засідання міжкафедральних груп випускових кафедр, де буде проаналізовано Звіт ЕГ, у тому числі розглянуто конкретні пропозиції, надані різними групами стейкхолдерів щодо вдосконалення ОПП, що наявні в його тексті.
Загальний аналіз щодо Критерію 2.	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2. Відсутність практики вибору здобувачами дисциплін на інших факультетах та їхня непоінформованість щодо такої можливості, яка передбачена нормативними документами та політиками ЗВО. ЕГ рекомендує впровадити в процес реалізації ОП «Філософії» можливість вільного вибору здобувачами дисциплін на інших факультетах; Відсутність ОК у вигляді практики. Існує необхідність посилення процесу формування в здобувачів практичних навичок шляхом впровадження в якості ОК ознайомчої практики, яка дозволить зорієнтувати здобувачів щодо можливостей професійного застосування здобутих навичок та вмій у сферах, визначених в	Можливість вільного вибору здобувачами дисциплін на інших факультетах зазначена в ОПП «Філософія» п. 2. «Перелік компонент ОПП та їх логічна послідовність» (ОПП 2020 – с.16, ОПП 2021 – с.18). Надається посилання на п.п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін». Текст ОПП «Філософія» розміщено на сайті філософського факультету, про що студентам повідомляють викладачі під час перших занять. Надалі, враховуючи рекомендацію ЕГ, будемо ще більше уваги приділяти інформуванню здобувачів щодо зазначеного питання. В ОПП «Філософія» відсутній ОК у вигляді практики. Стандартом вищої освіти України для першого (бакалаврського)

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	ОП; Відсутність цифрових компетентностей та ОК, що забезпечує їх формування. З огляду на тенденції сучасного світу та ринку праці ЕГ рекомендує, передбачити в ОП формування в здобувачів цифрових компетентностей, запровадивши ОК з сучасних інформаційних технологій.	рівня спеціальності 033 Філософія не передбачено обов'язковість запровадження практики у відповідній ОПП. ОПП «Філософія» має академічний характер. Перелік компонент ОПП та їх логічна послідовність сформовані в такий спосіб, щоб здобувачі мали «можливість здобути фундаментальну філософську підготовку, яка дозволяє реалізувати себе в різних сферах – науково-дослідна, викладацька діяльність, журналістика, аналітична робота, бізнес-проекти» (с.7 зі Звіту ЕГ). Грунтуючись на тексті звіту ЕГ, підкреслимо, що зазначену позицію висловлювали здобувачі та випускники під час роботи фокус групи, які «переважно схвально відгукувалися щодо змісту та структури ОП, її освітніх компонентів» (с.7 зі Звіту ЕГ). Відсутність практики на ОП компенсується формуванням практичних навичок у процесі навчання, що відображено у методах навчання та формах самостійної роботи. Відносно рекомендації передбачити в ОП формування у здобувачів цифрових компетентностей, запровадивши ОК з сучасних інформаційних технологій, зазначимо наступне. Враховуючи запити студентів і побажання випускників, акцент у змінах в описі ОПП був зроблений на збільшенні обсягу кредитів в ОК «Іноземна мова». Саме в цьому зазначені стейкхолдери бачили більше доцільності. Адже, вступаючи до ЗВО, студенти мають базову підготовку з інформатики, надалі, у процесі навчання в університеті, вони розширюють свої знання не тільки під час аудиторних занять, але й шляхом написання кваліфікаційних робіт, проходження тестів, створення презентацій тощо. У кожному навчальному курсі ОПП «Філософія» практика ознайомлення з сучасними інформаційними технологіями органічно імплементована в навчальний процес. Однією з загальних компетентностей, сформульованих у Стандарті вищої освіти України для бакалаврського рівня спеціальності 033 Філософія, а отже, й у цій ОПП (ЗК 3), є здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел. Це стосується також інформації у Всесвітній інтернет-мережі. Під час викладання навчальних дисциплін в межах цієї ОПП (насамперед ідеться про ОК 04. Традиційна логіка, ОК 06. Сучасна логіка, ОК 30. Методика викладання філософських дисциплін, ОК 35. Теорія та практика аргументації, ОК 38. Риторика) формується вміння правильно формулювати запитання, щоб знаходити відповідь на будь-який запит, у тому числі, користуючись пошуковою системою Google. Маючи такі вміння на озброєнні,

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
		студент здатен знайти відповідь і розв'язати більшість технічних проблем пересічного користувача. Усе зазначене передбачає формування ПРН 18 (Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати).
Загальний аналіз щодо Критерію 4.	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4. Недостатність викладання філософської англійської мови, зважаючи, що здобувачі націлені на опанування оригіналів філософських текстів та міжнародне філософське спілкування та висловлювали побажання щодо таких змін в ОП. Аналіз РП навчальної дисципліни «Практичний курс іноземної мови Англійська мова за професійним спрямуванням», свідчить, що вона відповідає специфіці ОП та спеціальності 033 Філософія. Однак назва ОК відрізняється в ОП, навчальних планах та РП навчальної дисципліни, зокрема в ОП, навчальних планах – «Іноземна мова»; в РП навчальної дисципліни – «Практичний курс іноземної мови Англійська мова за професійним спрямуванням» (титильна сторінка), «Практичний курс іноземної мови (Англійська)» (стор. 3). Рекомендуємо скорелювати назви та зміст дисципліни. З метою посилення цифровізації управління освітнім процесом рекомендуємо запровадити обов'язковість використання платформи електронного навчання e-learning для розміщення навчально-методичних матеріалів усіх освітніх компонентів за спеціальністю в умовах дистанційного навчання.	Відносно зауваження ЕГ щодо недостатності викладання філософської англійської мови, зважаючи, що здобувачі націлені на опанування оригіналів філософських текстів та міжнародне філософське спілкування та висловлювали побажання щодо таких змін в ОП, зазначимо наступне. Грунтуючись на тексті Звіту ЕГ, випускники, які висловлювали зазначену пропозицію, навчалися за попередніми редакціями ОПП. Враховуючи побажання студентів, випускників та у зв'язку з провадженням «Концепції вивчення іноземних мов неспеціальних факультетів / інститутів Київського національного університету імені Тараса Шевченка», в ОПП 2021 р. було збільшено обсяг кредитів в освітньому компоненті «Іноземна мова». Це зазначено у Звіті ЕГ (п.3, с.12; п.2, с. 22). Крім того, серед вибіркового компонент наявна дисципліна «Філософське перекладознавство», яка викладається фахівцями з філософії. Погоджуємось із рекомендацією експертної групи щодо необхідності кореляції назви та змісту дисципліни «Іноземна мова» в ОП, навчальному плані та відповідній РП. Цю технічну помилку буде виправлено. Відносно рекомендації щодо запровадження обов'язковості використання платформи електронного навчання e-learning для розміщення навчально-методичних матеріалів усіх освітніх компонентів за спеціальністю в умовах дистанційного навчання зазначимо наступне. Система електронного навчання e-learning була створена та запропонована у 2016 році як допоміжний, а не основний інструмент організації навчального процесу на філософському факультеті. Грунтуючись на цьому, вважаємо, що зазначена система електронного навчання використовується відповідно до її проектних цілей та завдань як допоміжного інструмента. Водночас плануючи й надалі використовувати й розвивати цю допоміжну платформу електронного навчання, вважаємо за необхідне, щоби гарант ОПП «Філософія» на черговому засіданні вченої ради філософського факультету повідомила членів вченої ради про цю рекомендацію, надану ЕГ.

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
		Цифровізація управління освітнім процесом в Університеті на належному рівні завдяки функціонуванню унікальної системи підтримки освітнього діловодства «Triton» розробленої фахівцями університету.
Загальний аналіз щодо Критерію 8.	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8. Активізувати діяльність Асоціації випускників філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка задля покращення комунікації з випускниками як стейкхолдерами, залученими до розвитку ОП.	Візьмемо до уваги рекомендацію експертів щодо активізації діяльності Асоціації випускників філософського факультету КНУ імені Тараса Шевченка задля покращення комунікації з випускниками як стейкхолдерами, залученими до розвитку ОП. Зазначена рекомендація буде врахована у найближчій перспективі.
Загальний аналіз щодо Критерію 9.	Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9. Рекомендацією ЕГ є актуалізувати, доповнити й вдосконалити інформацію у розділі Асоціація випускників сторінки філософського факультету, зокрема, поширювати останні новини, відгуки про навчання на ОП випускників, розмістити інформацію про відомих випускників та їх професійні здобутки.	Ця рекомендація ЕГ як складник рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8 буде врахована у найближчій перспективі.